

Fen az ablakából nézelődött. A szokásos délutáni teázás után közölték Ho Huannal és Li Dsinggel, hogy kivégzik őket. Indoklást nem fűztek a döntéshez, mindössze annyit mondtak, módjukban áll üzeni a családjuknak. We be Yang ajándékkal megrakott szekérral utazhatott haza, szorgalmát köszönték, s arra kérték, továbbra is ilyen odaadással irányítsa a birodalom ügyeit a keleti végeken. We be Yang a szarvas hátán hagyta el a palotát, mert az állathoz kötözték.

Yüo Fen most az ablakában nézelődött, amikor halk torokköszörülést hallott. Lassan fordult, s közben megismította az arcát. Kövér eunuch állt előtte, fejét néhány percig lehajtva tartotta, aztán csak annyit mondott, hogy Yüo Fen úr készüljön, mert hajnalban kisebb utazást kell tennie.

Gyalog hagyták el a palotát, s csupán egy ember kísérte. A nehézkes mozgású fiatal katona nem szólalt meg az úton. A kisebb utazásból hosszas gyaloglás lett. Késő délutánra értek el egy emelkedőhöz, melynek tornácán megpihenve leláttak a szélesen terülő völgybe. Amerre a szem ellátott, őszi színekben pompázó erdő hullámozott. S ott, ahol az erdő első fái szinte kiszakították magukat a földből, kicsiny tisztás zöldellt. A tisztás közepén faház állt, kerítés vette körbe. A katona bólintott, és fújtatva, nagyokat nyögve megindult lefelé. A házikóból füst szállt az ég alá, s egy ember takarékos mozdulatokkal gallyakat tördelt az udvaron. Prémek száradtak a kerítésen. Néhány kerítéslécre állatkoponya volt tűzve, vadmacska, farkas és medve koponyája. Yüo Fen felismerte a férfit. Kísérője a vadászhoz lépett, majd a füléhez hajolva suttogott valamit. Rájuk sem nézve indult vissza, el sem köszönt Yüo Fentől.

A vadász kifejezéstelen tekintettel bámulta a hivatalnokot.

A nevem Yüo Fen, mondta a hivatalnok, s nem mozdult. De most is könnyedén szólt. A vadász bólintott, aztán leült egy rönkre. Olyan puha és gyors volt a mozgása, mint egy vadállatnak. A hivatalnok átnézett a vadász fölött. Az erdőt bámulta. A naplemente valószerűtlen színekkel festette át a lombkoronákat.

Menj, uram, szólt aztán a vadász, és az erdőre mutatott. Napnyugtáig adhatok előnyt.

A nevem Yüo Fen, mondta újra a hivatalnok, de még mindig nem mozdult.

Nekem meg vadásznom kell rád, uram, mondta a vadász, aztán könnyedén fölnyalabolta a gallyakat, és megindult a háza felé.

Podmaniczky Szilárd

A PARKKERT

A Kremkus-házhoz hosszú, elnyújtott parkkert tartozott, amely viszonylag kis mérete és zártsága miatt legfeljebb néhány perces rövid sétára adhatott alkalmat, így hát a parkkert elrendezése semmiképpen sem igazodhatott más, hosszabb sétákhoz, már-már kirándulásokra alkalmas parkkertek elrendezéséhez, inkább olyan zöld tónusú, praktikus festményhez, amelynek látványa kellemes képet mutatott a báméskodónak,

aki ültetett a ház teraszán vagy épp a parkkertre nyíló bármelyik ablak előtt, ám mégis, a kisebb díszfák, örökzöldek és törpebokrok elhelyezése, illetve a köztük húzódó zöld füves részek inkább nagy és tágas parkra emlékeztették, és semmiképpen sem egy kisméretű, zárt parkkertre.

A Kremkus-ház állaga nem sokat romlott az idők során, minden kopást és deformációt kijavítottak rajta, mintegy tréningezették a házat, hogy megőrizze jó állapotát, ellenben a kert szinte a felismerhetetlenségig elvadult és eldzsungelesedett, nem tudni, honnan származó fák vertek benne gyökeret, a régen formás lombsátrák és lombgömbök, törpebokrok és élőnövények egymásba nőttek, áttekinthetetlen, kusza hálózatot fontak a kert fölé, amelynek kellemes aljnövényzete megkopott, vagy helyenként teljesen kipusztult, a fölöttük húzódó végtelen burjánzás önmagában még elment volna, ám mindez Kremkust az elhanyagoltság következményeként fellépő, idő előtti és menthetetlen pusztulásra emlékeztette, és nem arra, hogy a szabadon növő növények szabadon nőnek, hiszen Kremkus jól emlékezett még a régi parkkert formáira, s összehasonlításában a régi parkkert összehasonlíthatatlanul megfelelőbb környezetet biztosított számára, akár ha a teraszon üldögélt, vagy ha kinézett valamelyik parkkertre néző ablakon, így hát semmiképpen sem akarta látni ezt a lány hangvétellűnek semmiképpen sem nevezhető dzsungelt, amely, többnyire úgy érezte, olyan kisebb és nagyobb fenevadakat rejteget, amelyek váratlan pusztítást végezve a parkkerttulajdonoson, szívesen bekapcsolnák táplálékláncolatukba, írta Kremkus, nekem pedig semmi kedvem nem volt további táplálékláncolatokba bekapcsolódnival, s ennek ellenkezőjeként hátborzongató gondolatok és képek sora indult el a fantáziámban, már amennyire fantáziának és nem rémlátomásnak nevezhetjük ezt, de lényegében benépesítettem a dzsungelt, ami semmi jót nem hozott számomra, de az nyilván az én személyes tapasztalataimból adódó, jellemzően durva és halálfélelemmel telített képzettársításaimnak köszönhető, hogy nem magfelcsípő madarakat képzeltem a kertbe, nem bogyrón és friss rüghajtásokon felnövekvő, fán himbálódzó békés emlősöket, hanem olyan emlősökkel és hüllőkkel tarkítottam a látványt, amelyek folyamatos húsevésükből fakadóan rám csakis mint prédára leselkedhettek, egyik sem mondta volna, tőlem vagy a terasztól néhány lépésre, hogy na jó, akkor inkább eszem füvet, egyik sem érte volna be friss rüghajtásokkal, ha már terített asztalként ott állok előtte, arra pedig gondolni sem akartam, hogy jól megválogatott, speciális önvédelmi eszközökkel néztek szembe a fenevadak jelenlétéből származó és változó intenzitással feltörő rettegéssel, amely alapvetően bármikor eluralkodhatott rajtam a parkkert dzsungeles állapotának köszönhetően, és az sem megoldás, ha házőrző kutyát vagy kutyacsoportot tartok, az még nem akadályozza annak, hogy elmélyüljek a rettegésben, mert bármilyen szelíd és jól idomított is ez a kutyacsoport, ha egyszer a falkavezér ösztönei felborítják az idomítási gyakorlatban szerzett reflexszerű mechanizmusokat, s épp ellenkezőleg, nem védeni, hanem támadni fognak, nem a sértetlenségem leplombált biztosítékai lesznek, hanem meghallva a parkkertben uralkodó dzsungel szavát, egyszer csak felmorajlik a falkavezér szája, szeme tengelyt vált, fogai úgy villannak elő, mint még soha, s ha akkor vinném a reggelit, hát én magam lennék a reggeli, amiből nem kérek, mindent összevetve, a legbiztonságosabb és legmegnyugtatóbb megoldást az kínálta, ha keresek egy kertészt, aki visszaállítja a parkkert régi állapotát, s azonmód hosszú lejáratú gondozásába is veszi, ez minden tekintetben kifizetődőbb, mint bármilyen kutyacsoport vagy önvédelmi eszközök vásárlása, illetve a hozzájuk tartozó kezelési tanfolyamok, amelyeken, nem elég a magam rettegése, mind olyan emberekkel ismerked-

hetem meg, akik hibás agytevékenységeik áldozatai, s majdnem a leküzdhetetlen és az őket egyre jobban behálózó szellemi káosz szülte rettegésben élnek, egymással jó, karitatív viszonyt alakítanak ki, s látva, nem egyedül járnak hasonló cipőben, megszüli bennük a gondolatot, hogy lám, életmódjuk ezek szerint bizonyos adott körülmények között elkerülhetetlen, mit elkerülhetetlen, érvényessége nem hogy kérdeznivalót maga után, ezáltal alapvető természetességgel fogadják kényszerű életmódjukat, amely még a kezdetek kezdetén könnyen, akár egy legyintéssel elkerülhető akadály formájában csöppent életükbe. Na, ezt nem, folytatta Kremkus, akkor inkább már egy kertész. Akkor inkább már. Merthogy a kertészek sem úgy megbízhatók, ahogy egy kertészt alapjáraton elképzelünk a kertésznapdrágájában, derűs, a növények állandó közelségétől derűs arcával, hajában néhány falevéllal, kenguruzsebében metszőollóval és tollseprűvel, jobb combzsebében univerzális csavarhúzóval, bal combzsebében rugós szemzőkéssel. Apám több parkkertetst is foglalkoztatott, hol egymástól függetlenül, hol egy időben, hol egymást hosszú távon váltogatva, annak megfelelően, hogy milyen mennyiségű és minőségű kerti munkát igényelt a park rendjének és ápoltságának fenntartása. A kertészek minden módon igyekeztek apám utasításait betartani, egyrészt bízva apám magasabb szintű kertészeti tanulmányaiban, másrészt szófogadásukkal és feddhetetlen magatartásukkal próbálták palástolni mindazt, ami a háttérben zajlott, mindazon furcsaságokat, amelyekre apámnak már nem volt ideje figyelni. Akárhány kertész dolgozott is nálunk, akárhonnan jött is, egy sem feledkezett meg arról, hogy kimutassa irántam érzett gyűlöletét, s hogy ezt mivel vívtam ki, erről a mai napig csak találgathatok; gyűlöletüket apám előtt soha nem mutatták, ellenkezőleg, apám jelenlétében olyan kedvesen bántak velem, hogy az ilyen alkalmakkor folyton azt tételeztem, valamit félreértettem, a kertészek kedves és jóindulatú emberek, én magam pedig nem értem a tréfákat, amiket velem űznek, egyedül én vagyok az oka, hogy nem tudom magamévá tenni a kertészek játékszokásait. Apám jelenlététől függően váltogatták hozzám való viszonyukat, hol iszonyúan kedvesek voltak, hol iszonyúan brutálisak. Apám jelenlétében kisebb ajándékokat kaptam tőlük, ekkor apám nagy levegővétellel párosuló nyugalommal nézett végig a parkkerten, milyen megható és szeretetteljes viszonyok között népesítjük be a kertet, ám amint apám letűnt a színről, és anyám sem láthatta, azonnal visszavették az ajándékot, na, öcskös, add csak vissza azt a tűzoltóautót, lófaszt a seggedbe, mit gondolsz, az én gyerekem mivel játszik majd, takarodj innen, ne lássalak addig, amíg nem szükséges. Az első komolyabb esetről, amely egy nálunk viszonylag hosszabb időt töltő kertész nevéhez fűződik, már nem tudom, hogy hívták, szóval, az első ilyen komoly esetről még aznap este, vacsoránál megkérdeztem apámat, miért kéri vissza a tűzoltóautót a kertész, ha már egyszer nekem adta. Nem tudom, majd holnap megkérdezzük, mondta apám nyugodt szemtartással, és másnap meg is kérdezte, amire azt válaszolta a kertész, hogy, ó, tisztelt uram, ennek a kisfiúcskának túl élénk a fantáziája, már hogy gondolhat olyat, hogy én vissza kérem az ajándékot, ez mifelénk nem járja, biztosan elhagyta valahol a nagy játszadózásban, esetleg itt a kertben, bizony az ilyen kisfiúcskák fantáziája igen eleven. És mivel a kertész mindenben jól és megbízhatóan végezte a munkáját, apámnak gyakorlatilag nem volt miből kiindulva rosszat feltételeznie a kertészről, ezért inkább arra biztatott, keressem csak meg a kertben a tűzoltóautót, s mosolyogva indított kutató-utamra, bizonyos fokig büszkeséggel, hogy fia ilyen eleven fantáziával még sokra viheti, komoly és magasztos alkotótevékenység kapujában áll, amelyet száz százalékgig igazolva látott a mindennekfölött álló fantáziálóképességemben, s hát így, hátamon út-

nak indító forró tenyérnyomával bevetem magam a parkkertbe; hogy ne hazudtoljam meg apámnak a kertész iránt érzett egyértelmű bizalmát, bevetem magam a parkkertbe, s vélhetően a kertész élelmezési táskájába visszarakott tűzoltóautót kerestem, benéztem minden bokor alá, az összes zezzugot átkutattam, miközben a kertész fél szem alatt kuncogva követte vesszőfutásomat, de hogy valamit enyhítsek kilátástalan helyzetemen, azt képzeltem, hogy bizony hamarosan megtalálom a tűzoltóautót, és elképzeltem a kertész arcát, amint meglátja kezemben a bokor aljáról kiemelt tűzoltóautót, folyamatosan ezt lebegtettem a szemem előtt az egyébként valóban elképesztő produkciókra képes fantáziámmal, ha a valóságban nem is, de a fantáziámban győztesen hoztam ki magam e megalázó helyzetből, s azoktól az időktől kezdve oly sokszor alkalmaztam ezt a módszert – unalmas időpazarlásnak találtam szétválasztani a képzelt és valós eseményeket.

Mindenesetre nem számíthattam apám segítségére a minden hájjal megkent és gyalázatos gonoszsággal megáldott kertészekkel szemben, s bár többször rászántam magam, hogy ahogy fantáziámban megoldom a kegyetlenül kiábrándító helyzetet, egyszer ugyanúgy megoldom valójában is, de mikor hozzáláttam a terv kivitelezéséhez, nem találtam benne semmi örömet, nem éreztem, hogy de jó is lesz ezt megcsinálni, ezért már a terv felénél feladtam, elég volt arra gondolnom, bármikor visszavághatok, s ha nem egészében, de részben megnyugtatót, és ennyiben maradtam. Egyszer aztán nemcsak apám előtt, hanem az egész iskola előtt hoztak megalázó helyzetbe. A reggeli indulásnál valamiért még visszazaladtam egy percre, a táskámat a bejárati ajtó előtt hagytam. Ezalatt a kertész egy újságkivágást csempéztett a dolgozatfüzetembe, amely újságkivágás elképzelhetetlenül nagy és duzzadt keblű nőt ábrázolt, amint hátravetett sörényével, csukott szemmel és tátott szájjal, páros ujjakkal intenzív masszázsban részesíti láthatólag jócskán elhasznált szeméremtestét, miközben a viszonylag nyugodtan üldögélő afrikai elefánt hátára próbál felmászni. A dolgozatok kiosztásánál a tanárnő visszatartotta füzetemet, majd ujjai közé csippentve a pucér nő képét, végiglebegtette az osztály fölött, mondván, sorvezető használata ebben a magasabb osztályban már tilos, másfelől pedig ha ilyen intenzíven perverz szexuális igényeim vannak, hogy még dolgozatírás közben sem tudok másra koncentrálni, akkor neki az a javaslata, hogy hagyjam itt az iskolát, és költözzek a bennszülöttek közé, akik leplezetlen testi mivoltukból minden bizonnyal nyugodtabb és minden szempontból ki-elégítőbb környezetet biztosítanak számomra, mint itt a civilizált világ. Mindenesül le voltam forrázva, rákvörös élő kislány forró vízbe mártogatva. Apám két akkora nyaklevessel fogadott, hogy legurultam a lépcsőn, közben a kertész a bokrok közt kuncogott, egyébként apám nem mondott semmit, anyám a vacsorámat nem tette akkor este az asztalra, lent találtam a földön, a konyhakövön. Az iskolában egy perc nyugtom sem volt, a fiúk iszonyatos összegeket ígértek, ha nekik is szerzek ilyen képeket; a lányok nem tudták mire vélni a dolgot, nem ítékeztek felettem, viszont minden tanár nyitott lapokkal lefelé megrázogatta a dolgozatfüzetemet a dolgozatbeadáskövetően. Volt olyan tanár is, aki azzal zsarolt, hogy valami kis furcsaságot talált a dolgozatfüzetemben, és ha nem lesz minden jegyem színötös, és nem hozok neki titokban, óra közben a szomszédos ivóból egy italt, akkor megnézhetem magam. A kép megtalálása után intenzív szexuális élet indult meg a tantestületben, keresztül-kasul mindenki mindenkivel összeemelegedett, ennek köszönhetően alig maradt épen pedagóguscsalád, s alig maradt arra idő, hogy valamiképp is, de velünk foglalkozzanak.

Első indulatomban, amelyet eddig ilyen mélységben még nem tapasztaltam, feneketlen gyűlöletnek éreztem, az eset után másnap elhatároztam, hogy kinyírom a kertészt, írta Kremkus. Elhatároztam, hogy legbalesetveszélyesebb eszközével, az elektromos fűnyíróval teszem el láb alól. Ugyanakkor ez a magas fokú és nagy intenzitású gyűlölet egyszersem félelemmel is eltöltött, éreztem, immár nem vagyok a magam ura semmiben sem, minden cselekedetemet a gyűlölet vezeti, s amikor feltűnt, hogy ezzel egy időben csődöt mond a fantáziám, bealkonyul neki, hogy immár képtelen szabadon kalandozni, teljes rövidzárlat állt be. A szerszámoskamrában előkészítettem a fűnyírókat a kertész likvidálásához, de amint elkészültem, nem távoztam a szerszámoskamrából, éppen ellenkezőleg, bedugtam a hálózatba a fűnyíró dugóját, megmarkoltam a nedves fémfogantyút, és egy szó nélkül beindítottam a fűnyírókat. Csak a szikrákra, a pokolian fölcsapó parányi csillagokra emlékszem, a füst szagára, s hogy miután a gép ellökött magától, a szerszámosláda peremébe bevertem a fejem. Amint ismét föleszméltem, kimostam a fejemet, fölmentem a szobámba, előpakoltam a másnapi leckéket, kinyitottam egy könyvet, leültem, és mozdulatlanul bámultam a homályba vesző oldalakat.

Este azonnal fény derült mindenre, nem is a lakásban, a villanypóznán kivágtam a főbiztosítékot. Szerelők jöttek, dolgoztak egy órát, de még előtte elmondtam apámnak, hogy a fűnyíró miatt van az áramszünet. Megszerelték azt is, jó, hogy nem vágta agyon a gyereket az áram, hallottam az udvarról, mikor távoztak a szerelők. Ezek után, természetesen, csak a villanykapcsolóhoz érhettem. A kertész másnap értesült az esetről, s jó időre elmaradtak az ocsmány tréfái, csak a szemében láttam a gyilkos ellen-szenvet, miközben a sövényt nyírogatta.

Jó időbe telt, míg valahogy megnyugodtam, talán onnan számíthatnám, mikor anyám először kérdezte meg a hétfégi ebéd után, hogy jóllaktam-e.

Apám arca is nagy nehezen visszalágyult, végre elvesztette azt az erőszakosan feszes tartását, amellyel magára parancsolt szigort, miközben igyekezett azt énrám mérni. Amikor már minden újra a régi kerékvágásban haladt, megkértem apámat, jöjjön be a szobámba, beszéljünk, mint férfi a férfival. Ő azonnal szabadkozásba bocsátkozott, nézd, fiam, tudom, hogy apai kötelességem lett volna a férfiakra meg a nőkről beszélnem veled, de úgy gondoltam, tudsz már mindent vagy majdnem mindent, szóval, minek okoskodjak. Olyan jól és könnyen megértesz mindent, azt hittem, ezen már régen túl vagy, minek papoljak fölöslegesen. De nem bánom, sőt sajnálom, azt a két nyaklevest inkább én érdemeltem volna. Na, jól van, megbocsátasz, megértesz, nem?, elnézed nekem, igaz? Szóval, van a nő meg a férfi, két különmű lény, az egyik ilyen, a másik olyan, az egyik erre képes, a másik arra. Igen-igen, mondtam, írta Kremkus, tudom, persze, nem azért volt nálam az a kép, mert annyira agyalágyult vagyok. Persze, tudom, fiacskám, de... Hagyjuk ezt most, nem erről akarok veled beszélni, vagyis hát éppen erről, csak máshogyan. Mondjad akkor, figyelek. Mindennek a kertész az oka, egy akkora bajkeverő, hogy azt te el sem tudod képzelni. Ezt meg hogy érted? Jól végzi a munkáját, nem? Biztosan. Hinned kell nekem, ha valóban olyan jó eszűnek gondolsz. Mondjad akkor. A kertész tette a táskámba, vagyis a fűzetembe azt a képet, mikor kint hagytam a táskám a ház előtt, a kis ajándékokat mindig visszaveszi, emlékszel, a tűzoltóautót is ott kerestted velem a kertben, miközben nála volt, és az összes többi ilyen. Nem tudom, miért gyűlöl ez engem ennyire, de nagyon gyűlöl, ott fog ki rajtam, ahol tud, és el van intézve az egész a fantáziámmal. Lehet, hogy tényleg sokat fantáziálok, de hülye azért nem vagyok. Meg hát az áramszünet, igen, bevallom, ki akartan nyírni a kertészt, így volt, csak aztán nem tudom, mi történt. Nagyon szépen

kérlek, küldd el innen ezt az embert! De milyen indokkal? Mondom, fiam, a munkáját jól végzi. Ki tudja, hol találok még egy ilyen jó kertészt. Akkor meg íráss be kollégiumba, vagy mit tudom én, de én ezt az embert itt nem tudom elviselni. Be tudnánk bizonyítani valahogy, amit mondasz? Nem tudom, a fűnyíró óta hallgat, biztosan érzi, hogy valami kiderülhet. De hát, fiam, kint hagyjuk az asztalon a pénzt, bármit, semmit nem visz el, mindig minden hiánytalanul megvan. Miért épp veled csinálná, ha másban tisztességes. Én azt nem tudom, én vagyok a mániája, rajtam éli ki a mit tudom én, mit. Valahogy próbára kellene tenni, de hát nagyon ravasz. Most biztosan sejt valamit, nehéz lenne lépre csalni. Én hiszek neked, fiam, de nem tudom, nem értem az egészset. De még egyszerűbb, mondom, ha csak elküldöd. Jól van, beszélek veled, majd meglátjuk, ő mit mond. Á, tagadni fog, ha eddig letagadott mindent, miért épp most vallaná be. Nem tudom, talán mert most van itt az ideje.

Apám kiment a kertbe, odahívta magához a kertészt, az egészset az ablakból figyeltem végig. Apám magyarázott, hol a kertre, hol a szerszámoskamrára mutatott, a kertész elégedetlenkedve csóválta a fejét, széttárta a karját, mint aki nem tehet semmiről, és egyszerűen nem hisz a fülének. Aztán apám hirtelen abbahagyta, nem szólt semmit, ott álltak egymással szemben egy jó darabig, a kertész a földet nézte, egy kicsit toporgott is. Apám meg nézte, és várt. Nem tudtam, mi történik. Talán pénzről hallgattak, nem tudom. Egészen sokáig. Jó lett volna filmre venni. Két mélabús férfi, mint ha a hallgatásukkal párbajoznának. Most valahogy örültem, hogy nem nyírtam ki a kertészt, sem magamat. Úgy látszik, általában nagyobb türelem kell a dolgokhoz, mint nekem van. Úgy látszik. Meleg levegőt éreztem a fejem fölött, hát igen, ez most izgalmas. Aztán végül apám unta meg, elindult a ház felé. Ekkor megláttam anyám halványan tükröződő arcát az ablaküvegen, de nem fordultam meg. Ahogy apám megtett pár lépést, a kertész beintett neki, egy jó nagy lófüttyit neked, de apám nem láthatta. Mire újra anyám tekintetét kerestem az üvegen, már nem láttam ott. Apám belépett a házba: tagad, fiam, azt mondja, ő ilyet sose tenne, és megesküszik az anyja életére. De hát, mondtam, anya is látta, hogy mikor eljöttél, beintett neked egy jó nagy lófüttyit. Ugyan már, fiacskám, képzelődsz, nem volt ott semmi, mondta anyám. Apám nézte anyámat, föltépte az ajtót, és visszarohant a kertészhez. A feleségem is látta, ahogy beintett nekem, mondta apám a kertésznek. A kertész ezt beismerte, és persze sajnálta, fárasztó napja volt. Apám visszarohant a házba, anyám elé állt: mi a fene van itt, miért véded te ezt a nyavalyást? Anya nem szólt semmit, lesütötte a szemét, aztán elvonnult. Apám újra kiment a kertbe, pár papírpénzt leszámolt a kertésznek, majd a kapura mutatott.

Apámat ekkor láttam először guggolni a kert közepén.